

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute. Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu u označeni okvir na naslovnoj stranici te na list za odgovore.

Ispit traje 90 minuta bez prekida.

U ispit se od Vas očekuje:

- da u zadacima alternativnoga izbora za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N)
- da u zadacima višestrukoga izbora između triju ponuđenih odaberete jedan točan odgovor
- da u zadacima dopunjavanja dopunite rečenice upisivanjem pojmova koji nedostaju
- da u zadacima kratkih odgovora odgovorite na pitanje upisujući odgovore na za to predviđeno mjesto.

Možete pisati po stranicama ispitne knjižice, ali ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore kvadratić točnoga odgovora obilježavate upisivanjem znaka X.

Na listu za odgovore pišite isključivo kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Želimo Vam puno uspjeha!

Način ispunjavanja testa

A.	☒
B.	☐
C.	☐
D.	☐
E.	☐

Dobro

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Loše

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Ispravljanje
pogrješnoga
unosa

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadacima trebate odrediti jesu li tvrdnje točne (T) ili netočne (N).
Na listu za odgovore trebate uz svaku tvrdnju obilježiti znakom X odgovarajući odgovor.

1. Slobodna dobra mogu zadovoljavati ljudske potrebe bez ograničenja.	T ☐ N ☐
2. Građanski prosvjed nije oblik političkoga djelovanja.	T ☐ N ☐
3. Zemlje u razvoju s niskim dohotkom se često nazivaju zemlje Trećega svijeta.	T ☐ N ☐
4. Marketinško razdoblje od industrijske revolucije do tridesetih godina 20. stoljeća u kojem se nastoje poboljšati tehnike proizvodnje naziva se marketinškom erom.	T ☐ N ☐
5. Konačna odluka o udruživanju Republike Hrvatske s drugim državama donosi se većinom glasova na referendumu.	T ☐ N ☐
6. Tržišno i komandno gospodarstvo razlikuju se prema slobodi koju pojedinac ima u poslovnome odlučivanju i snošenju rizika za svoje odluke.	T ☐ N ☐
7. Međusobna borba između poslovnih subjekata kojima se tržišni ciljevi sukobljavaju naziva se tržišna utakmica.	T ☐ N ☐

8. Obveznica je potvrda o pravu glasa i pravu na udio u dioničkome društvu.	T ☐ N ☐
9. „Nevidljiva ruka” je pojam za državne intervencije u gospodarstvu.	T ☐ N ☐
10. Prema prostornome obuhvatu neko tržište može biti i međunarodno.	T ☐ N ☐

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima samo je jedan odgovor točan. Na listu za odgovore uz redni broj zadatka trebate obilježiti znakom X samo jedan od triju ponuđenih odgovora.

<p>11. Što uključuju većinski izborni sustavi?</p> <p>A. sustav relativne i apsolutne većine</p> <p>B. sustav razmjerne i relativne većine</p> <p>C. sustav apsolutne većine i mješoviti sustav</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>12. Što je karakteristično za racionalni tip vlasti?</p> <p>A. To je vlast koja se temelji na odanosti vladaru.</p> <p>B. Nositelji vlasti vladaju na temelju jasnih pravila.</p> <p>C. Ljudi su bezrezervno podložni racionalnom vođi.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>13. Predsjednik Republike Hrvatske bira se na temelju općih izbora, dakle, biraju ga građani izravno. Što time dobiva predsjednik?</p> <p>A. legalitet</p> <p>B. racionalnost</p> <p>C. legitimitet</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>14. Po kojim je načelima osnovana vlast u Republici Hrvatskoj?</p> <p>A. načelima diobe vlasti i narodnoga suvereniteta</p> <p>B. načelima diobe vlasti i teritorijalnoga suvereniteta</p> <p>C. načelima diobe vlasti i predsjedničkoga suvereniteta</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>15. Hrvatski sabor sastoji se:</p> <p>A. od dvaju domova</p> <p>B. od triju domova</p> <p>C. od jednoga doma</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>

<p>16. Koji se sustav primjenjuje u Republici Hrvatskoj pri preračunavanju glasova u zastupničke mandate?</p> <p>A. sustav razmjernoga predstavništva B. sustav predstavnika apsolutne većine C. sustav predstavnika relativne većine</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>17. Što je politička apstinencija?</p> <p>A. pritisak koji vrši civilni sektor na nositelje vlasti B. zabrana političkoga djelovanja određenim političkim subjektima C. odluka pojedinaca ili skupine da odustanu od političkoga djelovanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>18. Pročitajte sljedeći primjer.</p> <p>U televizijskoj emisiji jedan govornik tumači model gospodarske politike svoje stranke. Njegov sugovornik iznosi svoj stav i objašnjava s čime se ne slaže. Čuvši kritiku na račun svojih ideja, govornik proglašava svojega sugovornika neprijateljem režima.</p> <p>O kojem je tipu političkoga govora riječ?</p> <p>A. o ekspresivnome političkome govoru B. o totalitarnome političkome govoru C. o ekskluzivnome političkome govoru</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>19. Koja tri tipa vlasti razlikuje Max Weber prema izvoru legitimnosti?</p> <p>A. autokratski, racionalni i tradicionalni B. totalitarni, racionalni i tradicionalni C. karizmatični, racionalni i tradicionalni</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>20. Koja stranka pobjeđuje na izborima ako se pri utvrđivanju izbornih rezultata primjenjuje sustav apsolutne većine?</p> <p>A. stranka koja ima najveći broj glasova u odnosu na ostale stranke B. stranka koja ima natpolovičnu većinu glasova svih birača ili onih koji su glasovali C. stranka koja ima dvije trećine glasova onih koji su glasovali</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>

123456-99-99

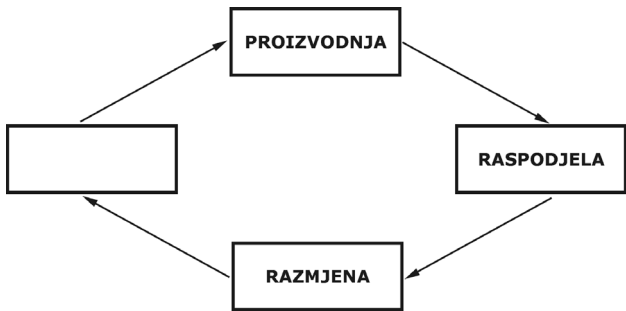
<p>21. Tko ne može predložiti zakone u RH?</p> <p>A. Vlada B. saborski zastupnici C. Ustavni sud</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. U gospodarskome djelovanju često moramo birati između nekoliko mogućnosti. Koji se troškovi u tome slučaju javljaju?</p> <p>A. granični troškovi B. fiksni troškovi C. oportunitetni troškovi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Što ne uključuju gospodarska prava?</p> <p>A. pravo slobodnoga kretanja B. pravo izbora djelatnosti C. pravo nasljeđivanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Kada je uvedena zajednička novčana jedinica zemalja Europske unije?</p> <p>A. 1992. godine B. 1999. godine C. 2002. godine</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>25. Koji je dokument donijela opća skupština UN-a 10. prosinca 1948. godine?</p> <p>A. Opću deklaraciju o pravima čovjeka B. Opću deklaraciju o ekonomskim slobodama C. Opću deklaraciju o pravima nacija i nacionalnih manjina</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite rečenicu pojmom koji nedostaje. Na listu za odgovore uz redni broj zadatka upišite odgovor na za to predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne ispunjavajte prostor za bodovanje.

<p>26. U demokratskim političkim sustavima aktualnu političku vlast kontrolira _____ te nudi drugačija rješenja gospodarskih i političkih pitanja.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>27. Ako je za pobjedu na izborima potrebna natpolovična većina glasova birača, govorimo o sustavu _____ većine.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>28. Politički sustav u kojem nositelji političke vlasti kontroliraju sva područja društvenoga i ekonomskoga života naziva se _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>29. Hrvatski sabor može imati najmanje _____ (broj), a najviše _____ (broj) zastupnika.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>30. U prazno polje upišite pojam koji nastavlja slijed gospodarskih aktivnosti jedinstvenoga gospodarskoga ciklusa.</p> <div data-bbox="370 1514 999 1823"> <pre> graph TD A[ ] --> B[PROIZVODNJA] B --> C[RASPODJELA] C --> D[RAZMJENA] D --> A </pre> </div>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

31. Za pretvaranje neke poslovne ideje u poslovni pothvat potreban je poslovni _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
32. Mjera ukupnoga nacionalnoga proizvoda gospodarstva pojedine zemlje naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
33. Situacija u kojoj razmjenjujemo robu za robu naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
34. Opunomoćenik Hrvatskoga sabora koji štiti ustavna i zakonska prava građana naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
35. Obitelj svakoga tjedna peče kruh za svoje potrebe te za potrebe ostalih članova uže zajednice (svojega mjesta) kojima zatim kruh prodaje. Potrebe obitelji i zajednice su već godinama podjednake, a način života uobičajen pa je i potrebna količina proizvoda uobičajena. Takav gospodarski sustav naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
36. Marketinški splet čine proizvod, prodajna cijena, promocija i _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
37. Ekonomski prostor sučeljavanja ponude i potražnje i formiranja cijena naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
38. Kombinacija osnovnih marketinških funkcija kojima je svrha postizanje željene razine prodaje na ciljanome tržištu naziva se _____.	0 ☐ 1 ☐ bod

39. Institucija koja predstavlja građane u predstavničkim se demokracijama naziva _____.	0 ☐ 1 ☐ bod
40. Najvišu sudbenu vlast u Republici Hrvatskoj ima _____.	0 ☐ 1 ☐ bod

IV. Zadatci kratkih odgovora

Na sljedeće zadatke trebate odgovoriti na pitanja upisujući odgovore na za to predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne ispunjavajte prostor za bodovanje.

41. Koje je temeljno obilježje pravne države? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
42. Koja institucija odlučuje o davanju povjerenja Vladi Republike Hrvatske? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
43. Koje su dvije političke institucije nositelji izvršne vlasti u Republici Hrvatskoj? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
44. U koju skupinu ljudskih prava, prema Ustavu RH, spadaju pravo na slobodu govora i pravo na slobodu udruživanja? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
45. Navedite tri nacionalne skupine kojima se u Republici Hrvatskoj priznaje status nacionalne manjine. _____	0 ☐ 1 ☐ bod
46. Što je osnovno obilježje politike kulturnoga pluralizma? _____	0 ☐ 1 ☐ bod

47. Koju su stranku utemeljili J. J. Strossmayer i F. Rački? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
48. Koje su ovlasti predsjednika države u odnosu na parlament u predsjedničkom sustavu? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
49. Koja institucija vlasti u Republici Hrvatskoj donosi državni proračun? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
50. Navedite jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj. _____	0 ☐ 1 ☐ bod
51. Navedite četiri temelja „slobodnoga svijeta” o kojima govori „Pariška povelja”. _____	0 ☐ 1 ☐ bod
52. Ponuda zimskih kaputa i jakni veća je u kontinentalnome dijelu Hrvatske nego u primorskome dijelu Hrvatske tijekom jesenskoga i zimskoga razdoblja. O kojoj je tržišnoj funkciji riječ? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
53. Navedite dva osnovna područja gospodarstva ili ekonomije s obzirom na opseg i doseg djelovanja. _____	0 ☐ 1 ☐ bod

123456-99-99

54. Navedite tri osnovna činitelja proizvodnje. _____	0 ☐ 1 ☐ bod
55. Što je tržišna ponuda? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
56. Koje tri temeljne zadaće obavljaju političke stranke u demokratskome sustavu? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
57. Navedite četiri metode neizravne kampanje pri plasiranju robe, usluge ili sl. _____	0 ☐ 1 ☐ bod
58. Na parlamentarnim izborima pobijedila je stranka A. Raspored glasova koje je dobila pojedina stranka bio je sljedeći: Stranka A: 32% Stranka B: 25% Stranka C: 20% Stranka D: 26%. Koji je sustav raspodjele mandata uporabljen na tim izborima? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
59. Što je diktatura? _____	0 ☐ 1 ☐ bod
60. Navedite tri vrste izbora koji se razlikuju prema razini kompetitivnosti. _____	0 ☐ 1 ☐ bod

